

Nu we zo langzamerhand de winter weer ingaan kijken we in deze nieuwsbrief even terug naar de afgelopen periode. Zo hebben we een geslaagde paar dagen op Texel met een flinke groep naar de vogels gekeken. Daarvan uiteraard een verslag(je) en de nodige foto's!

Ook hebben we weer een seizoen in Tusschenwater achter de rug. Op pagina 3 van deze nieuwsbrief daarover de nodige informatie.

Om te beginnen kijken we toch eerst even naar de toekomst met het onderstaande overzicht van de geplande activiteiten.

Planning activiteiten

Hieronder het overzicht van ons programma voor de komende periode. Een actuele versie daarvan is ook te vinden op de IVN-website (bij Vogelwerkgroep). Hou er rekening mee om in verband met eventuele aanpassingen de website te raadplegen. Ook zullen activiteiten natuurlijk per keer weer aangekondigd worden via een emailbericht aan alle leden van de werkgroep, met daarbij nadere informatie.

Datum	Omschrijving
18 december	Werkgroepavond in de Ludinge Opgave bij Gerard: g.j.dekker@me.com
19 januari	Excursie 'Eenden van Tusschenwater' Opgave bij Gerard: g.j.dekker@me.com
15 februari	Excursie Lauwersmeer en waddenkust Opgave bij Bob: bob.hogeveen@hetnet.nl
30 maart	Excursie Boswachterij Anloo Opgave bij Gré: g.jong27@kpnplanet.nl
16 april	Fietsexcursie Roegwold Opgave bij Bob: bob.hogeveen@hetnet.nl
4 mei	Vogelexcursie Hunzedal Voor alle IVN-leden Opgave bij Gerard: g.j.dekker@me.com
14 juni	Bestemming nog te bepalen

Contactpersoon nieuwsbrief: Bob Hogeveen
 Stuur je inbreng naar:
nz.ivnzuidlaren@gmail.com

Meerdaagse activiteiten

Voor het voorjaar van 2025 hadden we twee verschillende meerdaagse uitjes in gedachten. Het Elbe-uitje dat afgelopen jaar niet door ging moest natuurlijk weer in het programma en het leek ons ook interessant om weer eens Helgoland te gaan bezoeken. Helgoland is in 2016 door enkele leden van de werkgroep bezocht en de zeevogelkolonies op de rotswanden zijn natuurlijk spectaculair om te zien. De planning die we daarvoor in gedachten hadden (1^e helft april) was echter verre van optimaal, het zou eigenlijk in mei of juni moeten plaatsvinden. Daarom voorlopig hiervoor nog geen concrete planning. Het idee is om wel te kijken wie er belangstelling heeft en dan i.o.m. de belangstellenden een meer concreet plan te maken.

Het uitje naar de Elbe bij Gartow blijft wel in de planning, daarvoor is zeker ook belangstelling!

Planning en samenvatting daarvan:

19 – 23 mei, fiets mee of huren (het is geen wandelgebied), verblijf op camping Laasche of zelf iets in de omgeving boeken.

Wil je mee of wil je meer informatie? Stuur berichtje: bob.hogeveen@hetnet.nl

Voor het najaar zullen we zeker weer het bezoek aan Texel overwegen. Mocht je nu al zeggen 'Ja, daar wil ik wel (weer) naartoe', geef dat dan ook alvast door!

Vogelcursus

In oktober zijn we van plan om de al eerder gegeven cursus 'Steltlopers' weer eens te geven. De twee praktijkavonden daarvan zijn al vastgelegd bij De Ludinge: 15 en 29 oktober. De cursus geeft een overzicht van min of meer algemene steltlopersoorten die in onze omgeving voorkomen en is gericht op de herkenning daarvan 'in het veld'.

Ben je nog niet zo ervaren met deze vogelgroep en wil je ze wel wat beter leren kennen, geef je dan op voor deze cursus bij: g.j.dekker@me.com

Kom vooral naar de werkgroepavond op 18 december!

Daar gaan we o.a. kijken naar dit soort interessante vogels:

Behalve het kijken naar foto's en aanhoren van wat toelichting van mijn (=Bob) reis door Ghana is er nog een belangrijke reden om de werkgroepavond bij te wonen!

Het stukje van Gerard hieronder maakt dit wel duidelijk. Gerard gaat stoppen als coördinator van de werkgroep. Daar besteden we uiteraard aandacht aan!

We hebben alvast Martin van der Spek bereid gevonden om ons team te gaan versterken. Mocht je het zelf ook een leuk idee te vinden om mee te denken, te praten, over onze werkgroep dan horen we dat ook graag!

Daarbij gaan we het ook hebben over onze activiteiten, hoe die te organiseren en uit te voeren.

Alle reden dus om te komen!

Tijd voor nieuwe vleugels: ik ga stoppen als coördinator van de vogelwerkgroep

Na jarenlang met veel plezier en enthousiasme de coördinatie van de vogelwerkgroep te hebben gedaan, is het voor mij tijd om het stokje door te geven. Het is niet dat ik het vogels kijken en het coördineren van werkgroep-activiteiten zat ben – verre van dat! – maar ik vind dat het tijd is voor nieuwe ideeën en frisse energie. Dus ja, ik stop als coördinator. Maar geen zorgen, ik ben niet ineens van de radar verdwenen! Ik blijf zeker betrokken bij de groep.

De vogelwerkgroep is de laatste jaren enorm gegroeid. Wanneer we nu een mail versturen naar de leden, dan krijgen inmiddels meer dan 100 vogelaars die mail. Ook bij excursies merken we dat de groepen steeds groter worden. Dat is prachtig natuurlijk, maar vergt ook iets meer en misschien ook wel een andere organisatie.

Ik geloof echt dat de vogelwerkgroep nu een moment heeft om te vernieuwen. Er is zoveel potentieel voor nieuwe initiatieven en manieren om meer mensen bij vogels en natuur te betrekken. Ik wil dan ook graag ruimte maken voor anderen die misschien met nieuwe ideeën en plannen komen. Mijn vertrek uit de coördinatie betekent niet dat ik verdwijnt – ik blijf betrokken, maar dan misschien iets meer op de achtergrond.

Ik kijk ernaar uit om de groep nog verder te zien groeien en nieuwe kansen te ontdekken. De natuur blijft veranderen en vogels hebben altijd onze aandacht nodig. Ik ben ervan overtuigd dat er volop nieuwe mogelijkheden zijn voor de vogelwerkgroep om een verschil te maken. Ik blijf graag met jullie allemaal samenwerken, ook al zal dat op een andere manier zijn dan voorheen.

Dus, op naar nieuwe avonturen, nieuwe gezichten en nieuwe projecten. Ik ben benieuwd naar wat er komen gaat!

Tot snel,
Gerard

De Onlanden

Hieronder een impressie door Gré van de korte en door tegenvallend weer nogal teleurstellende fietsexcursie in de Onlanden:

Zaterdag om 10 uur op 16 november 2024 staan 5 VWG leden met fiets te wachten op de hoek bij de Onlanderij en krijgen van een terugkerende wandelaar het enthousiaste verhaal over de plaats waar zojuist de Zearend te zien was en waar nog meer te zien zal zijn. Op de parkeerplaats zijn ondertussen de fietsen van de auto's gehaald en gaan 12 vogelaars op deze grijze kille ochtend na uitleg van Bob op de fiets richting een bruggetje in de Onlanden. We zien op een andere paal dan de door de wandelaar aangeduide paal de zearend zitten. Én even later opvliegen voordat alle telescopen zijn opgezet. Op de watertjes links en rechts zijn tot onze teleurstelling nauwelijks eenden te ontdekken, er vliegen groepen eenden en ganzen over, allemaal zwarte vogels in de grijze miezerige lucht. Wat vinken in de bosjes zijn te onderscheiden. Doorgefietst naar het bruggetje is het wachten op leuke waarnemingen, een Cetti's zanger misschien? We zijn beloond met een jonge kokmeeuw in winterkleed dichtbij (met koptelefoontje) en spetterende grote vissen. Een paar bruine kiekendieven fleuren de miezerige ochtend op. Terugfietsend naar een ander plasje horen we in het riet enig geluid, maar zien... niets.

Een deel van de groep is daarop naar huis gefietst, een klein groepje neemt nog een kijkje bij Kaap Hoorn, bij de Hoornse plas. Bob weet daar de geelpootmeeuw te vinden en komt de leuke waarneming toch nog. Het kijken door brillen, verrekijkers en telescopen met regendruppels wordt lastiger. In het Hoornse plas zijn héél veel, maar geen bijzondere, eenden te zien.

Ook dit kleine groepje is vroeg naar huis gegaan. Bedankt Bob!

Gré van Heusden

Een dappere poging om nog wat vogels te zien bij guur weer in de Onlanden.

Telresultaten Tusschenwater 2024

Ook dit jaar weer hebben we op een systematische wijze (BMP-A) alle broedvogels geteld in Tusschenwater. Met zeven vaste tellers verdeeld over drie telgebieden is elk territorium vastgelegd. De resultaten zijn uitgebreid beschreven in een rapport, dat naar alle officiële instanties is gestuurd die ook maar enigszins te maken hebben met Tusschenwater. Je kunt het volledige rapport lezen op onze website:

<https://www.ivn.nl/app/uploads/sites/194/2024/11/Verslag-BMP-Tusschenwater-2024.pdf>

Een samenvatting vind je hieronder.

Het broedseizoen 2024 in Tusschenwater was vooral heel erg nat. Tot ver in het voorjaar is er veel regen gevallen en stond het waterpeil in Tusschenwater (deelgebieden West en Midden) lang heel erg hoog.

De waterstand bleef te lang te hoog voor veel broedvogels. Niet alleen de vele regen was hier de oorzaak van, ook de inlaat van water via de vistrap zorgde voor veel extra water in Tusschenwater.

De kokmeeuwen hebben een begin gemaakt met het bouwen van nesten, maar deze werden al snel overspoeld door het hoge water. Ze hebben hun heil vervolgens elders gezocht buiten het gebied.

De steltkluten, die in 2023 met maar liefst 23 territoria aanwezig waren, moesten te lang wachten op het droogvallen van de eilandjes (in deelgebieden West en Midden met flexibel peil) waar ze veilig op kunnen broeden. Jammer, want middels de uitlaat kan het waterpeil redelijk simpel geregeld worden.

Desondanks is er een nieuw record wat het aantal soorten betreft. Maar liefst 67 soorten hebben we in 2024 geteld in Tusschenwater met in totaal 1172 territoria. Dat zijn ruim 100 territoria minder dan in 2023 en is grotendeels toe te schrijven aan het kleinere aantal kokmeeuwen.

De wielewaal heeft zijn debuut gemaakt in deelgebied Oost. Het is zeker een territorium, maar waarschijnlijk heeft deze soort niet gebroed.

Ook de lepelaars hebben voor het tweede achtereenvolgende jaar gebroed in Tusschenwater. Dit jaar met 11 paar.

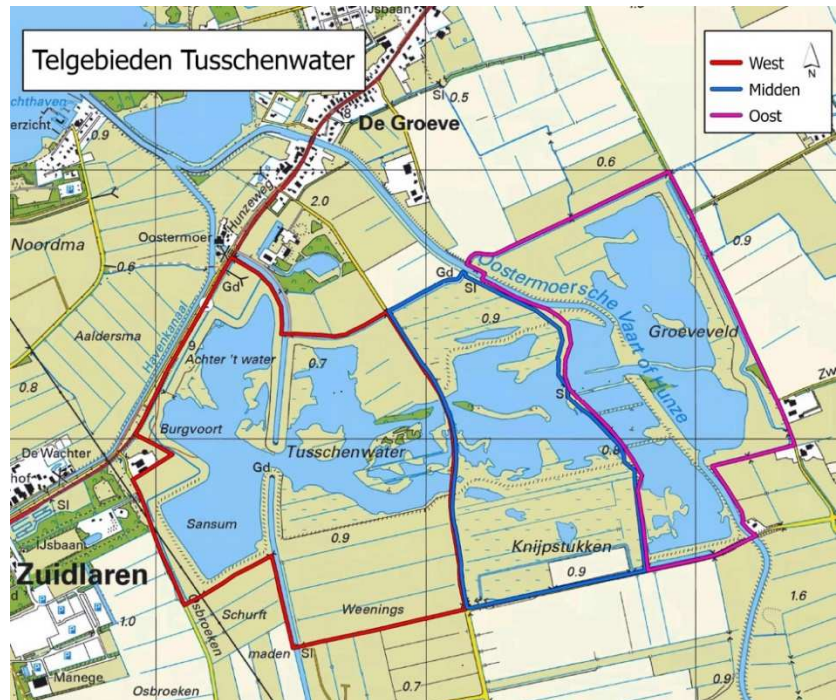
Opmerkelijk is het verschil in soorten broedvogels en aantallen territoria tussen de verschillende deelgebieden van Tusschenwater: West, Midden en Oost.

Enkele conclusies t.a.v. de verschillen tussen de deelgebieden zijn:

- De kokmeeuwen kwamen de eerste twee jaren na de inrichting in groten getale broeden op een eiland in Oost. Op het moment dat het eiland begroeit raakt verdwijnen de kokmeeuwen.
- Wanneer het waterpeil zoals dit jaar te lang te hoog blijft staan, verdwijnen de kokmeeuwen uit Tusschenwater.
- De pioniervogels als kleine plevier, kluut, steltkluut en visdiefjes broeden hoofdzakelijk in West.

- De pioniervogels komen elk jaar weer terug in Tusschenwater-West waar de eilandjes elk voorjaar opnieuw kaal zijn.
- Ook de meeste eendensoorten broeden hoofdzakelijk in West en Midden.
- Rietvogels zoals bijvoorbeeld de rietzanger voelt zich juist weer thuis in Oost.

Gerard Dekker

De drie telgebieden in Tusschenwater: West, Midden en Oost. Kaart: Rika Rijnberg

Texel 2024

In oktober zijn we weer naar Texel geweest voor een paar dagen. Deze keer met een flink aantal deelnemers, maar heel gespreid in de tijd. Enkelen van de in totaal 19 deelnemers zijn bijna een week geweest, enkele anderen slechts 2 dagen. We hadden deze keer gekozen voor de 3^e week van oktober om wat drukke weken te omzeilen (Bluesweek, DBA/vogelaars week). Opvallend verschil met het voorgaande jaar was dat er op zee totaal geen jagers te zien waren en vorig jaar toen we de 1^e week van oktober waren best aardig wat. Voor de volgende keer maar eens kijken of het voorkomen van jagers structureel beter is begin oktober of dat het toeval (bijv. afhankelijk van weersomstandigheden) is.

Het weer was redelijk met voor de tijd van het jaar aangenaam hoge temperatuur. Wel veel bewolking en op de vrijdag een erg mistige dag en zaterdag wat buiig. Al met al wel weer een geslaagd uitje met vooral een prettige en gezellige sfeer!

Hiernaast een leuke korte impressie van Claudia en verder wat foto's die e.e.a. mooi illustreren.

Met verschillende leden van de vogelwerkgroep IVN Zuidlaren zijn we een paar dagen naar Texel geweest. Ook al is de boottocht kort, de frisse zeelucht en het uitzicht op de vuurtoren van de Cocksdorp brengen al meteen een gevoel van rust.

In de ochtend namen we meestal een vroeg ontbijt om vervolgens aan de Noordzee kant naar het strand te gaan. Hier hebben we o.a. veel roodkeelduikers, 'zalken' (zeekoet of alken: die zijn op zo'n afstand niet te determineren), een zeekoet dichtbij, bruinvissen en jan-van-genten gezien. Sommigen hebben nog een wandeling in de Slufter gemaakt. Dit unieke natuurgebied staat bekend om zijn diversiteit aan vogels.

Onder de deskundige begeleiding van Bob en Jansiem zijn we op veel verschillende plekken geweest en hebben we een grote verscheidenheid aan vogels kunnen zien. Het uitje was een groot succes. We hebben genoten van de natuur, de vogels en elkaars gezelschap. Texel heeft ons weer laten zien hoe prachtig en divers de Nederlandse natuur kan zijn.

Claudia de Boer

<< Wadvogels kijken bij De Cocksdorp

Foto's: Marjette Tammenga

Het wad bij Utopia >>

Bij de Volharding, foto: Gré van Heusden

Zeevogels kijken bij Paal 15, foto: JanSiem Rus

Roze spreeuw in Den Burg, foto: Jacqueline Walstra >>

Texel – vervolg

Foto's van Marjette:

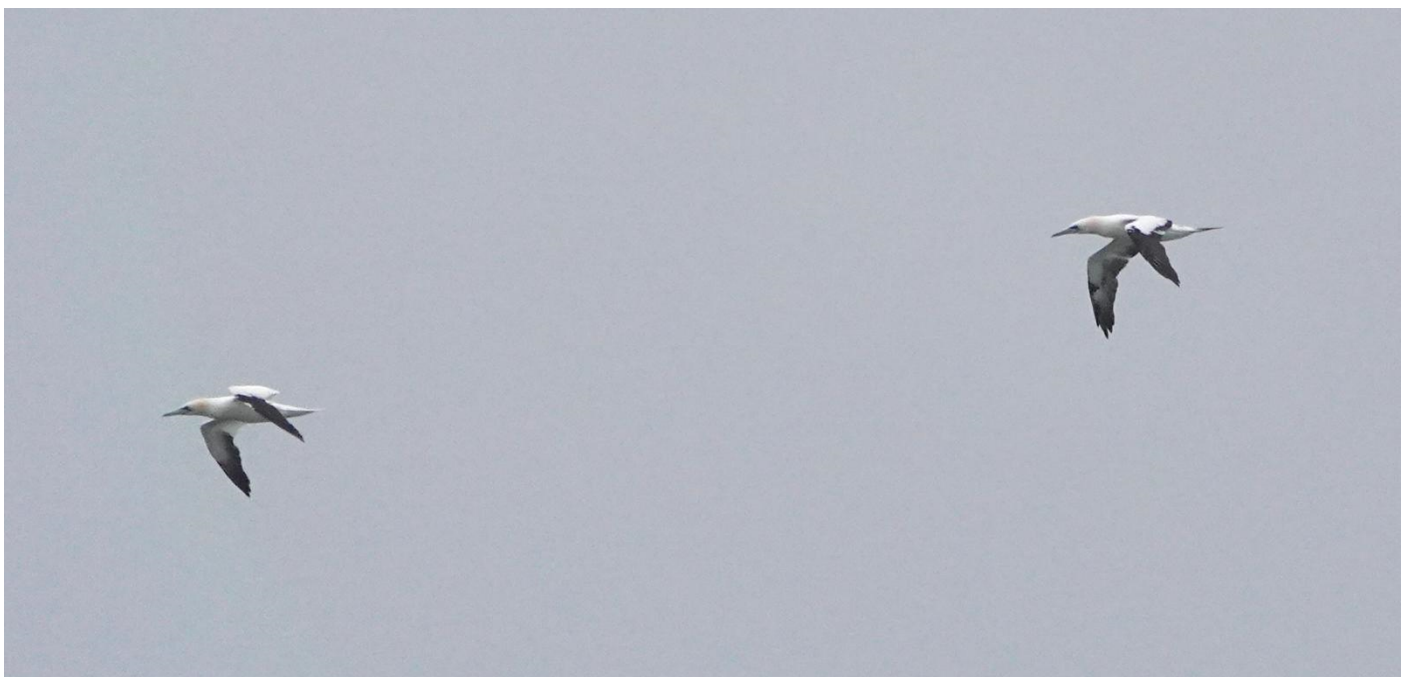

Kiekeboe-smient

Tapuit

Foto's van Claudia:

Jan-van-genten

Wegvliegende slechtvalk boven mistig wad

Kemphaan

Bonte strandloper

Texel – vervolg

Foto's van Bob:

IJslandse grutto

Zwarte ruiter

Ganzenexcursie in het Hunzedal

Een korte impressie van de ganzenexcursie op 30 november door Gerard Dekker met wat foto's van Claudia de Boer:

Zaterdag 29 november hebben we een excursie gemaakt door het Hunzedal. Na een stormachtige en natte week hadden we een prachtige zonnige en bijna windstille dag voor deze ganzenexcursie.

We hebben ze in groten getale gezien: brandganzen, kolganzen, rietganzen, grauwe ganzen en Canadese ganzen. Jammer genoeg geen roodhalsgans en ook geen kleine rietgans of dwerggans.

Aan de zuidoost kant van Tussenwater zagen we twee grote zilverreigers die opmerkelijk gedrag vertoonden. Beide staken hun nekken en snavels zo ver mogelijk omhoog en bleven in elkaars buurt rondstappen.

Waarschijnlijk imponeer gedrag van twee mannetjes of een strijd om de beste visplek. Wel bijzonder in deze tijd van het jaar. Zie ook de foto's van Claudia.

Bij de Duunsche Landen hebben we een kleine wandeling gemaakt aan de rand van de uitblazingskom, die is ontstaan in de laatste ijstijd. JanSiem heeft ons er het een en ander over verteld. De deelnemers weten nu alles over stuifduinen, kwelwater dat hier opgepompt wordt, maar ook over het kanaal van Annen dat onder de Hunze doorgaat en

.... na deze dag weten we weer het verschil tussen juveniele kolganzen en rietganzen.

Foto's van Anita ten Kleij

Anita heeft in de fotohut van Diependal enkele zeer fraaie foto's kunnen maken:

Bedelend lepelaar jong. Ouder werd er zichtbaar flauw van. Vloog weg.
Zodra deze weer in de buurt kwam liet het jong zich gelijk weer horen!

Grote voeten! Een jonge Dodaars denk ik?

Vlak voor de hut is een ijsvogelnest, waar een paar al meerdere broedsels groot heeft gebracht.

Kijk, er is nog ruimte...
Stuur ook eens een leuk en/of
interessant stukje in, of een
leuke foto.
Dan kunnen we volgende keer
misschien zo'n pagina vol
maken!